

Горторійська (по мужу Горностай), що фундувала (в 1596 р.) Пересопницький монастир (за для якого сама зложила общежительний устав) а при йому „шпиталь для убогих та недужих і школу для науки дітей”; добре всім відома в історії Київського брацтва Гальшка Гулевич; фундаторки монастирів: Почаївського — Гаина Гойська, Загаєцького — Раїна Ярмолинська і багато інших. Було, звичайно, серед тодішніх Українок багато й таких, що проявляли високі рідні чесноти, себ то були вірними і щирими товаришами для своїх чоловіків і добрими матерами для дітей; інші вславились, як зразкові господарки, що самі добре порядкували в великих маєтиностях, заступаючи навіть чоловіків в їх господарських обовязках, і т. п. Се й будуть, як то кажуть, типи позитивні. А ще більше можна налічити типів негативних, бо тодішні люди не дуже то вміли стримувати свої лихі пориваия і не вважали за гріх такі учинки, які ми тепер зовемо п р я м и м злочинством. Для приміру взяти хоч би рідні відносины. Коли трапляв ся нещасливий шлюб, жінка рідко коли корилась своїй лихій долі, а вимагала розводу, а як чоловік сьому противив ся, то вона або покидала його, або троїла, чи иншим яким способом збавляла йому віку. Тим то й допускалась тоді така полегкість розводів, що без сього і не було краю рідним трагедіям. А ось тип шляхтянки, що виросла й виховалась серед безмірної сваволі, якій не було впливу ні з боку уряду, чи права, ні з боку свідомости морального чи го-